

ČASOPIS S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO.

Štev. 3.

V Ljubljani, 1. marcija 1889.

Leto XIX.

Naročilo.

eži, leži ravno polje,
Ravno polje, plodno polje.

Na polji hišica stoji,
V njej stara mamica živi.

Kaj zrè v daljino jej okó,
Kaj lice jej bledí takó?

Pozval jej sina v boj je cár,
Naš car, vladár, naš gospodár.

Oj vrne li se še kedáj,
Sem k mamiči v domači kráj?

Vsaj čaka njega dan na dán,
Daj Bog, da ne bi ga zamán!

* * *

Na jug pa lastovke leté,
V odhód veselo gostolé.

Njim mamica takó velí,
Takó velí in govórí:

„Oj lastovk milih broj krilát,
Kaj prosim jaz te tisočkrát.

Čez sinje ti letiš morjé
V neznane, daljne nam zemljé.

Oj tjà odšel je sinček moj,
Za carja mi v krvavi boj.

Pozdravi ga, poprašaj ga,
Če bom ga skoraj videla.

Vsaj njega čakam dan na dán,
Daj Bog, da ne bi ga zamán!“

In dalje lástovke leté,
Leté in tožno gostolé.

* * *

Priplúla zopet je vzpomlád,
A nij vojak se vrnil mlád.

Ga mati čaka dan na dán,
Daj Bog, da ne bi ga zamán!

A lastovke nazaj leté,
V odgovor stárici golčé:

„Ne čakaj več ga dan na dán,
Vsaj čakala bi ga zamán.

Končán je pač krvavi boj,
Domóv se vrnil hrabri roj.

A sinček tvoj je tam ostal
Za carja je življenje dal.

Na bojnem polji mirno spí,
Nikdar se več ne prebudí.“

V odgovor lástovke golčé,
Golčé in dalje spet leté.

A mati čaka dan na dán,
Čeravno vé, da bo zamán.

V daljino tjà jej zré okó,
A lice smrtno jej bledó. —

Čez nekaj dni pa zvon glasán,
Glasí se tožno čez raván.

Kropíli in molíli so,
Ženíco v grob nosíli so.

Ga čakala je dan na dán,
Pa čakala ga je zamán.

Janko Barlé.

Prve vijolice.

I.

esen je. Žalostna, hladna jesen. A za ubogo Smiljko také žalostna kakor nikomur. Dobra njena mati leží vže dalje bolna na trdej in pusteji postelji v mrzlej sobi brez kake pomoči. Vrh tega muči glad in béda njo in njeno hčerko, ki stoji bridko se jokajoč ob njeneji postelji.

Za siromaka se pač malo kdo briga, malo kdo umeje njegovo uboštvo, žalost in trpljenje. In ali je tudi mogoče, da bi taki, ki živé vse svoje življenje v zadovoljnosti ter imajo vsega več kakor dosti, razumeli kaj je uboštvo, béda in trpljenje! . . . Majhen, dà le majhen del tega, kar imajo imoviti ljudje preveč za svoje vsakdanje potrebe, izdalo bi mnogo, zelo mnogo, da se utolaži glad in odpomore največjemu pomanjkanju v tej ali ónej siromašnej družini.

Kadar v tako siromašno družino pritisne še bolezen, nu potlej so pač črni, žalostni dnevi v takej hiši. Mnogo, zelo mnogo jih žalostno pogine v največjej bédi, ker jim nedostaje milosrčenosti in usmiljenja denšnjega svetá. Redko kdaj se najde pravo človeško srce, ki v zadovoljnosti in sreči pozná tudi bédo in trpljenje svojega bližnjega.

V takem uboštvu in brez vse človeške pomoči je ležala dobra Smiljkina mati . . . In kako rada bi jej Smiljka pomagala, če bi mogla! . . .

Žalostna gre nekega popóldne v bližnji gozdek, da bi nabrala sladkih korenin za ubogo, bolno mater. Ves pot se je jokala. Takó jo sreča nek gospod, kateremu se deklica zelo smili. Vpraša jo:

— Čimu se jokaš, dete moje?

Smiljka stopivši k neznanemu gospodu, poljubi mu roko, in reče:

— Oh, mati moja, mati . . .